Dosarul nr. 4r-612/25 /4-24074076-02-4r-17022025/

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Judecător Postu Aliona

D E C I Z I E

în numele Legii

07 iulie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele completului, judecător Marcel Juganari

Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat în ordine de recurs, în lipsa participanților la proces, recursul declarat de Agenția Națională Transport Auto, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 ianuarie 2025, pronunțată în cauza contravențională intentată în privința Asociației Obștești „Centru Comunitar Anticriză” cu privire la comiterea contravenției prevăzute de art. 195 alin. (5) din Codul contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

în procedura instanței de fond din 05.07.2024 – 20.01.2025;

în procedura instanței de recurs din 17.02.2025 – 07.07.2025.

Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

C O N S T A T Ă:

1. La 19 iunie 2024, agentul constatator din cadrul Agenţiei Naţională Transport Auto, Constantin Crăciun, a constatat fapta contravenţională, reţinând în sarcina administratorului Asociaţiei Obşteşti „Centru Comunitar Anticriză”, Uzun Ivan pretinsa contravenţie prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, fiind întocmit în acest sens procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 din 19 iunie 2024, care potrivit învinuirii formulate s-a reţinut că la 22 martie 2024, ora 10:30 în or.

Comrat, str. Tretiacova, M-35, în urma examinării materialului contravenţional nr. 20241901317 din 22 mai 2024, parvenit de la DP a UTA Găgăuzia, s-a constatat că prestatorul de transport a admis în cursă unitatea de transport cu n/î „*****”, la volanul căreia se afla Verban Stepan, pentru a efectua transport de persoane din cont propriu, iar persoanele transportate nu avea legitimaţie de serviciu şi nu erau angajaţii întreprinderii, ignorînd prevederile art. 49 lit. (a) şi (b) , 78 alin. (2) din CTR nr. 150/2014, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod Contravenţional, fiindu-i aplicată amenda în mărime de 220 (două sute douăzeci) unităţi convenţionale ce constituie 11000 (unsprezece mii) lei.

2. La data de 27 iunie 2024, preşedintele Asociaţiei Obşteşti „Centru Comunitar Anticriză”, Ivan Uzun, a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 şi a deciziei de sancţionare din 19 iunie 2024, întocmit în baza art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, prin care s-a reţinut în acţiunile Asociaţiei Obşteşti că, la data de 22 martie 2024, ora 10:30 în or. Comrat, str. Tretiacova, M-35, în urma examinării materialului contravenţional nr. 20241901317 din 22 mai 2024, parvenit de la DP a UTA Găgăuzia, s-a constatat că prestatorul de transport a admis în cursă unitatea de transport cu n/î „*****”, la volanul căreia se afla Verban Stepan, pentru a efectua transport de persoane din cont propriu, iar persoanele transportate nu avea legitimaţie de serviciu şi nu erau angajaţii întreprinderii, prin urmare ignorînd prevederile art. 49 lit. (a) şi (b), 78 alin. (2) din CTR nr. 150/2014, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod Contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiune în formă de amenda în mărime de 220 (două sute douăzeci) unităţi convenţionale ce constituie 11 000 (unsprezece mii) lei.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 ianuarie 2025, s-a admis contestaţia înaintată de reprezentantul Asociaţiei Obşteşti „Centru Comunitar Anticriză”, Ivan Uzun, împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 din 19 iunie 2024, întocmite în temeiul art. 197 alin. (5) Cod contravenţional. S-a anulat decizia de sancţionare din 19 iunie 2024 inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 întocmit în baza art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, prin care administratorul A.O ”Centru Comunitar Anticriză”, Ivan Uzun a fost sancţionat cu amendă în mărime de 220 (două sute douăzeci) unităţi convenţionale, ce constituie 11000 (unsprezece mii) lei. S-a încetat procesul contravenţional pornit în privinţa administratorului A.O,, Centru Comunitar Anticriză”, Uzun Ivan, întocmit în temeiul art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, din motivul lipsei faptei contravenţiei.

4. La 03 februarie 2025 Agenția Națională Transport Auto, a declarat recurs împotriva

hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 ianuarie 2025, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii respective, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

5. În motivarea recursului, recurentul indică, că instanța a aplicat greșit legea, întrucât modificările legislative nu au abrogat sau înlocuit norma incriminatoare relevantă pentru fapta imputată. Subliniază că în realitate, după modificarea Codului contravențional, conținutul contravenției imputate s-a regăsit în art. 263^3 alin. (5), care sancționează în continuare transportul rutier de persoane în cont propriu cu încălcarea condițiilor specifice prevăzute de Codul transporturilor rutiere.

6. Argumentează că instanța a omis să observe că nu au dispărut condițiile și circumstanțele care făceau necesară aplicarea legii contravenționale, întrucât fapta reținută (admiterea în cursă a unui șofer care a efectuat transport de persoane în cont propriu cu încălcarea art. 78 alin. (2) din Codul transporturilor rutiere) este în continuare sancționată.

7. S-a invocat faptul că procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea cerințelor legale și că instanța de fond nu a combătut această regularitate. Se reproșează instanței că nu a examinat complet și obiectiv circumstanțele cauzei, ignorând obligația de a clarifica starea de fapt în mod veridic și de a motiva soluția pe temeiuri legale.

8. Susține recurentul că omisiunea instanței de a cerceta sub toate aspectele cauza, inclusiv prin raportare la noua reglementare relevantă, a afectat dreptul la un proces echitabil, principiul egalității armelor și încrederea în imparțialitatea procesului. Pe această bază, în temeiul art. 466 lit. d) Cod contravențional, se solicită admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond și rejudecarea cauzei de către un alt complet de judecată, pentru a se asigura o cercetare completă, obiectivă și legală a faptelor și aplicarea corectă a legii contravenționale în vigoare.

9. *Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.*

10. Conform art. 471 alin. (1)-(2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

11. Conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat

încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

12. Potrivit art. 448 Cod contravențional, (1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale.

13. Potrivit prevederilor art. 458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei

14. În context factologic, instanța de recurs ține să menționeze, că la 19 iunie 2024, agentul constatator din cadrul Agenţiei Naţională Transport Auto, Constantin Crăciun, a constatat fapta contravenţională, reţinând în sarcina administratorului Asociaţiei Obşteşti „Centru Comunitar Anticriză”, Uzun Ivan pretinsa contravenţie prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, fiind întocmit în acest sens procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 din 19 iunie 2024, care potrivit învinuirii formulate s-a reţinut că la 22 martie 2024, ora 10:30 în or. Comrat, str. Tretiacova, M-35, în urma examinării materialului contravenţional nr. 20241901317 din 22 mai 2024, parvenit de la DP a UTA Găgăuzia, s-a constatat că prestatorul de transport a admis în cursă unitatea de transport cu n/î „*****”, la volanul căreia se afla Verban Stepan, pentru a efectua transport de persoane din cont propriu, iar persoanele transportate nu avea legitimaţie de serviciu şi nu erau angajaţii întreprinderii, ignorînd prevederile art. 49 lit. (a) şi (b) , 78 alin. (2) din CTR nr. 150/2014, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod Contravenţional, fiindu-i aplicată amenda în mărime de 220 (două sute douăzeci) unităţi convenţionale ce constituie 11000 (unsprezece mii) lei.

15. La data de 27 iunie 2024, preşedintele Asociaţiei Obşteşti „Centru Comunitar Anticriză”, Ivan Uzun, a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 şi a deciziei de sancţionare din 19 iunie 2024, întocmit în baza art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, prin care s-a reţinut în acţiunile Asociaţiei Obşteşti că, la data de 22 martie 2024, ora 10:30 în or. Comrat, str. Tretiacova,

M-35, în urma examinării materialului contravenţional nr. 20241901317 din 22 mai 2024, parvenit de la DP a UTA Găgăuzia, s-a constatat că prestatorul de transport a admis în cursă unitatea de transport cu n/î „*****”, la volanul căreia se afla Verban Stepan, pentru a efectua transport de persoane din cont propriu, iar persoanele transportate nu avea legitimaţie de serviciu şi nu erau angajaţii întreprinderii, prin urmare ignorînd prevederile art. 49 lit. (a) şi (b), 78 alin. (2) din CTR nr. 150/2014, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod Contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiune în formă de amenda în mărime de 220 (două sute douăzeci) unităţi convenţionale ce constituie 11 000 (unsprezece mii) lei.

16. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 ianuarie 2025, s-a admis contestaţia înaintată de reprezentantul Asociaţiei Obşteşti „Centru Comunitar Anticriză”, Ivan Uzun, împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 din 19 iunie 2024, întocmite în temeiul art. 197 alin. (5) Cod contravenţional. S-a anulat decizia de sancţionare din 19 iunie 2024 inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ANTA01018879 întocmit în baza art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, prin care administratorul A.O ”Centru Comunitar Anticriză”, Ivan Uzun a fost sancţionat cu amendă în mărime de 220 (două sute douăzeci) unităţi convenţionale, ce constituie 11000 (unsprezece mii) lei. S-a încetat procesul contravenţional pornit în privinţa administratorului A.O,, Centru Comunitar Anticriză”, Uzun Ivan, întocmit în temeiul art. 197 alin. (5) Cod contravenţional, din motivul lipsei faptei contravenţiei.

17. Pentru a hotărî în sensul soluției pronunțate, instanța de fond a reținut în esență, că reprezentantul Asociației Obștești „Centru Comunitar Anticriză” a formulat contestația în termen legal, exercitându-și dreptul prevăzut de Codul contravențional. Însă, analizând procesul-verbal contestat, instanța a subliniat principiile fundamentale ale dreptului contravențional, potrivit cărora nicio persoană nu poate fi sancționată decât în baza unei norme legale în vigoare și doar dacă vinovăția sa este dovedită.

18. Instanța de fond a reținut că, procesul-verbal a fost emis în temeiul art. 197 alin. (5) din Codul contravențional, în redacția aflată în vigoare la data de 19 iunie 2024, reținându-se că administratorul asociației a permis efectuarea unui transport de persoane în regim propriu cu încălcarea prevederilor Codului transporturilor rutiere. Totuși, instanța a constatat că între timp norma de incriminare a fost modificată semnificativ prin lege, iar în noua sa formă nu mai sancționează fapta imputată.

19. Prin urmare, s-a concluzionat că fapta imputată nu mai există ca faptă contravențională în sensul legii, iar procesul-verbal întocmit pe temeiul vechii reglementări nu mai are suport legal. În aceste condiții, instanța a dispus anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) și

art. 461 Cod contravențional, invocând lipsa faptei contravenției.

20. Analizând circumstanțele de fapt și de drept în raport cu probatoriul administrat la materialele cauzei, Colegiul penal consideră că instanța de fond pripit și eronat a ajuns la concluzia soluției pronunțate, din considerentele ce succed.

21. În conformitate cu art. 3 din Codul contravenţional, (1) Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei. (2) Legea contravenţională care înăspreşte sancţiunea sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvîrşirea unei contravenţii nu are efect retroactiv. (3) Fapta care, printr-o lege nouă, nu mai este considerată contravenţie nu se sancţionează, iar sancţiunea stabilită şi neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi nu se execută. (4) Dacă legea nouă prevede o sancţiune contravenţională mai blîndă, se aplică această sancţiune. În cazul aplicării sancţiunii din legea veche, această sancţiune se execută în limita maximului sancţiunii din legea nouă. Dacă legea nouă nu mai prevede o anumită categorie a sancţiunii, sancţiunea de o astfel de categorie, stabilită şi neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi, nu se mai execută. (5) Dacă legea nouă prevede o sancţiune mai aspră, contravenţia continuă a cărei săvîrşire a început anterior intrării în vigoare a noii legi se sancţionează în conformitate cu legea în vigoare la momentul consumării ei. (6) Timpul săvîrşirii contravenţiei este considerat timpul săvîrşirii acţiunii ilicite, iar în cazul inacţiunii, timpul în care trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

22. Colegiul subliniază, că aplicarea art. 3 din Codul contravențional reflectă principiul fundamental al legalității incriminării și sancțiunii contravenționale, potrivit căruia nimeni nu poate fi tras la răspundere contravențională decât în temeiul și în condițiile prevăzute de legea în vigoare. Norma stabilește că pentru stabilirea caracterului contravențional al unei fapte și a sancțiunii aplicabile trebuie să se țină cont de legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

23. În cauza de față, aprecierea instanței de fond de a înceta procesul contravențional pe motiv că, la data examinării cauzei, articolul 197 alin. (5) din Codul contravențional nu mai reglementa aceeași faptă ce îi este imputată contravenientului prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 22 martie 2023, este eronată.

24. Colegiul notează, că potrivit articolului 197 Cod contravenţional ”Încălcarea normelor de efectuare a transportului rutier de persoane şi mărfuri” aliniatul (5), (în vigoare la, 22.03.2024, data comiterii fapte imputate) (5) Efectuarea transportului rutier de persoane şi/sau mărfuri fără a deţine actele permisive şi/sau documentele de transport specifice tipului de transport rutier efectuat, prevăzute, după caz, la art. 58–62, 70, 72, 73, 76, 78 şi 83 din Codul transporturilor rutiere, *se sancţionează cu amendă de la 60 la 90*

de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

25. Totodată prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal şi a Codului contravenţional), în vigoare 07.09.2024, Codul contravențional a fost completat cu articolul 263^3 cu următorul cuprins: Articolul 263^3. ”Desfăşurarea activităţii ilicite de transport rutier şi a activităţii de transport conexe”, aliniatul (5) Efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate speciale, ocazionale şi/sau în cont propriu cu încălcarea condiţiilor specifice prevăzute la art. 71, 74, 75, 77, art. 78 alin. (2) şi art. 79 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, *se sancţionează cu amendă de la 150 la 170 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.*

26. Astfel, este eronată poziția instanței de fond că, norma legala a fost modificată, astfel că, în redacția Lege în vigoare 07.09.2024, art. 197 alin. (5) Cod Contravențional, prevede încălcarea manifestată prin: ”Parcarea, în afara operațiunilor de transport rutier, în orașe (municipii) a autobuzelor/autocarelor și a vehiculelor rutiere destinate transportului rutier de mărfuri cu masa maximă autorizată ce depășește 3,5 tone pe drumuri publice și pe teritoriile adiacente drumurilor publice din intravilanul localității. Și respectiv, la caz nu există fapta contravenţională, prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod Contravențional. Or, faptele contravenționale prevăzute la art. 197 al (5) Cod contravențional, (în vigoare la, 22.03.2024, data comiterii fapte imputate), nu au fost de criminalizate, fiind expuse în redacția art. 263^3.

27. În aceste condiții, soluția de încetare a procesului contravențional pe motivul lipsei faptei contravenționale este nejustificată, deoarece nu s-a făcut o examinare a fondului acuzației raportată la legea aplicabilă. Această abordare contravine principiului legalității sancțiunii și obligației instanței de a efectua o analiză completă și motivată a circumstanțelor cauzei, inclusiv a existenței sau inexistenței elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de legea în vigoare la momentul faptei.

28. Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a cauzei nu poate fi corectată în instanța de recurs, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de Agenția Națională Transport Auto, a casa hotărârea contestată şi a remite cauza la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

29. Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de reprezentantul Agenției Naționale Transport Auto.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 ianuarie 2025, pronunțată în cauza contravențională intentată în privința Asociației Obștești „Centru Comunitar Anticriză” cu privire la comiterea contravenției prevăzute de art. 195 alin. (5) din Codul contravențional, și remite cauza la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Marcel Juganari

Judecător Natalia Mămăligă

Judecător Vitalie Pîslariuc